

- שמור -

מטא"ר / אגף משאבי אנוש
הרבנות הראשית
טלפון: 02-5428622
פקס: 02-5428686
ב' כסלו ה'תשפ"ד
15 נובמבר 2024

הנדון: הפעלת כיתות כוננות בשבת במצב חירום

א. כללי:

לאור המצב הביטחוני השורר בארץ לאחר מתקפת הטרור על יישובי הדרום בשבת שמחת תורה, הוחלט על ידי המשדר לביטחון לאומי להקים צוותי כיתות כוננות בשכונות וביישובים במטרה להגביר את תחושת הביטחון של התושבים, ובכדי לתת מענה ראשוני בעת אירוע חירום. הפעלת צוותי הכוננות הינה באחריות משטרת ישראל ובהנחייתם המקצועית והמבצעית.

לבקשת מפקדים ומתנדבים מצ"ב הנחיות רבנות המשטרה להדרכה הלכתית בהפעלת יחידות הכוננות בשבת.

ב. רקע הלכתי

1. ידועה המחלוקת אם 'הותרה' השבת בפני פיקוח נפש או 'דחוויה' השבת בפני פיקוח נפש. במצב שגרה, הפעילות המבצעית היא בגדר 'דחוויה' ויש לצמצם ככל הניתן את ההיתרים בפעילות בשבת. במצב מלחמה, ישנה הסכמה רחבה שבכל הנוגע לפעילות המלחמתית השבת היא בגדר 'הותרה'.
2. בשנים האחרונות ישנם הערכות מצב ביטחוניות המגדירות את בטחון הפנים של מדינת ישראל כבעלת סיכון מפני מתקפות טרור מגורמים עוינים מתוך הארץ. אירועי 'שומר החומות' הוכיחו את אמתות הערכה ביטחונית זו, ואת החשיבות המבצעית להיערך בהתאם, בפרט בערים המעורבות וביישובי הספר. מכאן שכאשר מצויים במצב מלחמה, גם המקומות המאוימים בטרור פנימי נכנסים לגדר 'הותרה', ויש היתר לעשות את כל הנדרש מבחינה מבצעית על מנת להגן ולמנוע פעולות טרור.
3. כל פעולה שאינה מבצעית באופן מובהק, חל איסור לעשותה בשבת, הן בשגרה והן בחירום.
4. הגדרת מצב מלחמה בכל הנוגע לביטחון הפנים ייקבע על פי הערכות המצב הביטחוניות כאשר כל יישוב/שכונה יתנהלו עפ"י ההנחיות הביטחוניות של מפקדי המשטרה בהתאמה למקום והזמן.

ג. הנחיות הלכתיות בשבת לכיתות הכוננות:

מצ"ב פירוט הלכות והנחיות:

1. **הכנה:** יש לעשות את כל הנדרש מלפני השבת כדי לצמצם את חילול השבת בעת הקפצת כיתות הכוננות. כגון הטענת הפלאפון ומכשירי הקשר, הכנת רכב הביטחון בכיבוי אורות הפנים וכד'.
2. **בעת הקפצת** כיתות הכוננות באירוע חירום, יש לבצע את כל הפעולות הנדרשות **ללא שינוי ועיכוב**.
3. **נשיאת נשק:** בשל המצב הביטחוני מותר לשאת נשק בשבת, והוא נידון כיכלי שמלאכתו להיתר'.
4. **מכשיר פלאפון:** מותר לחברי כיתות הכוננות לשאת את מכשיר הפלאפון בשבת לצורך זמינות. כמו כן, מותר לענות ולהוציא שיחות לצורך מבצעי (מומלץ להגדיר בפלאפון את אנשי הקשר הרלוונטיים). ככל הניתן, יש להקיש על הפלאפון בשינוי מהדרך הרגילה כגון בגב האצבע וכד'.
5. **מכשיר קשר:** מותר להשתמש במכשיר הקשר הייעודי בפעילות מבצעית. ככל הניתן יש ללחוץ על המעד בשינוי מהרגיל **בתנאי שלא יגרם עיכוב לפעילות המבצעית**.
6. **סיור רגלי/רכוב:** מותר לסייר לצורך הרתעה, הגברת הביטחון ומניעת פשיעה. דין זה כולל: נהיגה בניידת משטרה או רכב ביטחון. יש להקפיד על נסיעה עם אורות מהבהבים מלבד כאשר יש צורך מבצעי לנסוע ברכב הביטחון ללא אורות אלה.
7. **עצירת הרכב:** בזמן הסיור ניתן לנסוע עם רכב הביטחון לצורך החלפת משמרת. כמו כן ניתן לעצור את הרכב לצורך מנוחה וצרכים חיוניים.

צויין שהנחיות אלה תקפות למצב החירום בו אנו נמצאים. הנחיות לזמני שגרה יפורטו במסמך נפרד.

יהי רצון שנזכה שנשמע ונתבשר בבשורות טובות ישועות ונחמות

הרב רמי ברכיהו,
הרב הראשי למשטרת ישראל

כתובתנו באתר: